

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress:
 Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av: Fru Anna Bengtsson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps socken

Vårfrudagen.	s. 1.
Fastlagen.	s. 1.
Midsommar.	s. 1.
Påsk.	s. 2.
Pingst.	s. 2.
Julen.	s. 3.
Linodlingen.	s. 3.
Stjärngossar.	s. 4.
Nyåret.	s. 4.
Kardegillen.	s. 4.
Julottan.	s. 5.
Slädpartier.	s. 5.
Mårten.	s. 5.
Marknader.	s. 6.
Bäckamannen.	s. 6.
Troll & Jättar.	s. 6.
Varulvar.	s. 6.
Vad brukade man skrämman barnen med?	s. 6.
Mässa. /Fastlagen/	s. 7.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin.....
 Härad: Adress:
 Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av: Fru Anna Bengtsson.....
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
 söcken

Upptåg. /Påsk/	s. 7.
Utklädningar. /Julen/	s. 7.
Ljusinbrinningsfesten.	s. 7.
Stenbocksfesten.	s. 7,8.

ACC. N:R

No. 8441

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Fru Anna
 Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av: Bengtsson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
 söcken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fru Bengtsson kom till Hälsingborg 1886.

✓ Vårfrudagen.

-Tredje torsdagen i Tor, så skulle man lägga sig i dagsljus. Se'n skulle man inte ha tänt. Det gjorde vi hemma. Tranan sade man ingenting om.

✓ Fastlägen.

-De slog inte katten ur tunnan när jag kom till Hälsingborg. Det var i mina förfäders tid. Jag har hört talas om att de brukade göra det i Hälsingborg.

✓ Midsommar.

-Majstång hade de på gårdarna på somliga ställen. I Lydestad hade vi majstång vid Rosendal. Majstången restes på ridbanan, och så dansades det kring majstången där. Men där var ingen riktig musik, bara bälgaspel/dragspel/. Baron Adolf Bennett hade bryggt särskild midsommar-dricka, som han bjöd omkring på logen. De hade stora tunnor på logen, och så fick de gå där och dricka, de som ville. Det var mycket folk som brukade gå dit. De dansade hela natten, och se'n gick de inte hem förrän på morgonen då det var tid att mjölka. Någon dag samlades inte in och inte heller satte vi kärleksört i taket. Unga flickor brukade inte heller plocka några sorters blommor, som de lade under huvudkudden. Det har jag aldrig hört eller sett.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR.

M. 8441:2.

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söcker: HÄLSINGBORG

Berättat av:

Fru Anna
Bengtsson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
söckenLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV✓ Påsk.

-Vid påsk fick vi alltid ett halvt tjog ägg. Äggen voro kokta när vi fick dem. Det var bara tjänarna som fick sådana/detta gäller ej Hälsingborg utan V. Lydestad/. Men jag ville i regel inte ha så många, så jag brukade låta någon av de manliga få en del av mina. Och förutom ägg fick vi "påskkakor" d. v. s. sötbrödskakor. De bakade alltid fint bröd till påsk. Det var i hemmet, som vi fick påskkakorna. Några andra sedvänjor hade vi inte vid påsk, utom det att vi gärna gick i kyrkan långfredagen.

✓ Pingst.

-Hur pingst firades? Tja, de dansade litt'. Mer var det inte. De brukade dansa på söndagseftermiddagarna också. Vilka? Ungdomen naturligtvis. Ungdomen var mera naturlig förr. Den behövde inte ha någon elvamannaorkester för att det skulle bli dans av. Det räckte med ett dragspel. Vi gick till ett vägsäl eller en glänta i skogen och roade oss.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8441:3.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Fru Anna Bengtsson
 Socken: HÅLSINGBORG Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
 socknen

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

J Julen.

-Julen var mera högtidlig än påsk och pingst tillsammans. Vi hade julgran hemma, och kring den dansade vi, men det var bara husets folk som fick deltaga i det där. Jul-afton satt vi uppe till minst kl. 12 på natten. Först åt vi på kvällen vid 6-tiden, och då hade vi fisk och gröt. Se'n åt vi natten vid 12-tiden innan vi skulle lägga oss. Då var det fläsk och sylta och rödbetor. Sedan fick vi vin och kakor innan vi lade oss. Det var i hemmet. Några julklappar fick vi inte. Men vi hade alltid gott öl, för vi bryggde själva. Vi slaktade också själva. Ibland slaktade vi tre grisar, som saltades ned. Somliga år slaktade vi bara en. Vi slaktade dessutom också alltid 5-6 lamm, men det var alltid i oktober. Vi hade rätt mycket hör/lin/ och när det skulle brytas skulle vi ju ställa till kalas. Vi brukade då för det mesta slakta ett får till gillet. De andra slaktade vi senare i oktober. Linodlingen

Linodlingen
 spelade förr en viktig roll. Linet skulle brydas, skäktas, häglas - först grovhäglas och se'n finhäglas - sedan spinnas och slutligen vävas. På skäktegillena var alltid bara kvinnor. Vi bröt om kvällarna och torkade om natten. För det mesta var det en särskild kvinna som torkade höret.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8441:4

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Fru Anna
 Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av: Bengtsson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
 socken

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

✓ Stjärngossar

har jag inte alls sett några.

✓ Nyåret.

-De gick och sköt på gårdarna vid jul och nyår. Man vågade knappt gå ut på gården efter vatten fast att vi hade pum-
 pen alldeles utanför köksdörren. Att de skrev årtalet med
 krita på dörrarna har jag aldrig sett på landet.

Kardegillen.

-Vi hade ofta kardegillen på landet. När vi skulle karda
 ull, kom en kvinna från varje gård i byn. En från varje
 ställe kom och så bytade de arbetskraft. Kardningen var
 en trevlig tillställning. När de kardade satt de runt väg-
 garna och så öppnades dörren, och så hade de klätt ut en
 gubbe. Denna gubbe hade ett kärleksbrev i lomman. Det blev
 sådant väsen. Gubben var av trä. Huvudet var svärtat med
 kol. Han hade även en hatt på huvudet och på kroppen hade
 han lasar. Det var karlarna/=drängarna/ som kom in med den.
 Den var alltid adresserad till någon av pigorna. Det var
 bara vid kardegillen som de hade sådana spektakel.

f. v. b. k. d.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

No. 8441: 5

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Fru Anna
 Socken: HÄLSINGBORG Berättat av: Bengtsson
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
 socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Julottan.

-På juldagsmorgonen skulle man tidigt upp, ty det var
ottesång kl. 7. Folk satte inte ljus i fönstren hemma hos
oss.

Slädpartier

hade vi titt och tätt. Vart? Vi brukade köra en lång runda,
och för det mesta var vi inne hos Bengt Nilsson i Fälboarna
och dansade.

✓ Mårten

firades visst och sant, men inte hade vi någon gås inte.
Far köpte på våren gässlingar, men dem hade vi bara till
Mårten. Men det gjorde han för "fjären"/fjädern/ skull.
Mårtensafton hade i n g e n gås utan stekt lammrevbens-
spjäll. Gässen sålde vi. Lutfisk och gröt hade vi också,
och ovanpå det hade vi lammrevbensspjäll.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8441:6.

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
Härad: Adress: Fru Anna
Söken: HÄLSINGBORG Berättat av: Bengtsson
Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps
söken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Marknader.

-I Hälsingborg hölls stora marknader när jag kom dit. På bägge sidor om torget var stånd, på Stortorget. Då var där så mycket folk så. Men se'n blev det bara torgdagar. Där hemma brukade vi sitta och se på när skjutsarna körde förbi, och det var hela rader som ringlade sig förbi.

Bäckamannen

kom med lyktan, sa' folk. Tätt vid Källstorp var dammar, och där sades Bäckamannen hålla till. De talade även om Bäckhästen, men det var ett farligt "kreatur" som tog barn och sprang ned med dem i vattnet.

Troll & Jättar

talade de däremot inte om. Ätminstone har jag inte hört några sägner.

Varulvar

var däremot något som man ofta hörde de gamla viska om. Vad varulvar var för något? Det var till att skrämma folk med, vet ja'!

-Då kommer varulven!, brukade folk säga om det var något man hittade på som man inte fick göra.

Vad brukade man skrämma barnen med?

Se Varulvar.

Dessutom skrämde man oss glyttar med sotaren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

8441:7

Landskap: S k å n e Upptecknat av: Walter Welin
 Härad: Adress: Fru Anna Bengtsson
 Söcken: HÄLSINGBORG Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941 Född år 1852 i V. Lydestad i Kropps socken

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Mässa. /Fastlagen/

-Underhela fastan var där mässa onsdag eller fredag, minst en gång i veckan.

✓ Upptåg. /Påsk/

-Vid påsk brukade vi unga skära ut kvast och raka, och dessa saker hängde vi på folk som vi ville driva spektakel med. Men det gjorde vi inte med vem som helst. Det var bara vissa som vi vågade oss på.

✓ Utklädningar/Julen/

-Vid julen klädde töserna ut sig till pågar och tvärtom. Vi gick omkring julafton. Det var den enda utklädning som förekom på hela året. En gång såg jag tre stycken med skjortor ovanpå kläderna. Det var sent på kvällen. De gick mot Österby/Östra Lydestad/. Vi fick sedan reda på att det var s m e d e r n a från Rosendal. Vilken kväll det var vet jag inte. De var alldeles tomhända. De hade ingen stjärna med sig, så stjärngossar tror jag inte att det var. Jag blev så rädd så. De skrämde folk så mycket förr. Man var så mörkrädd. Man vågte/vågade/knappt gå ut om dörrarna.

Ljusinbrinningsfesten

känner jag inte till.

Stenbocksfesten

firades den 28 febr., och då gick de opp till Stenbocksstenen. De marscherade dit upp med fanor. Jag har aldrig

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 8441:8

Landskap: S k å n e

Upptecknat av: Walter Welin

Härad:

Adress:

Söcken: HÅLSINGBORG

Berättat av:

Fru Anna
Bengtsson

Uppteckningsår: 1941

Född år 1852 i V. Lydestad, i Kropps
söcken

själv deltagit men jag har sett på åtskilliga gånger.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

